

TREĆE DOBA

Danas

SPECIJALNO IZDANJE POVODOM 1. OKTOBRA MEĐUNARODNOG DANA STARIJIH

Najstarija srpska glumica Branka Veselinović govori za Danas o životu, glumi, ljubavi i humanitarnom radu

Naša misija je da budemo plemeniti

U meju da kažu za nekoga ko ima 72-73 godine da je u dubokoj starosti. Ja sam sa 80 i nešto igrala u Jugoslovenskom dramskom predstavi „Skup“. Kakva duboka starost? Tako više ne bi smelo da se govori i piše - jedna je od prvih stvari koju nam je Branka Veselinović kazala tokom razgovora. Pre manje od mesec dana najstarija srpska glumica napunila je 99 godina. Rodendanske svećice, okružene buketima cveća koje je dobila, još uvek stoje na stolu. Na opasku kolege da više i ne treba da broji godine, Branka odgovara: „Kako da ne brojim? Moram.“

Upravo u prethodno pomenutoj predstavi „Skup“, u kojoj je igrala 100-godišnjeg starca, Branki se desila povreda zbog koje se od tada povremeno oslanja na štake. Dok objašnjava da štake nisu uz nju zbog starosti već pada sa tri i više metara u Jugoslovenskom dramskom, prepri-

čava kako ju je publika ispratila u Hitnu.

- Pala sam sa preko tri metra. Sreća je što sam imala periku i kostim, pa sam povredila nogu ne i glavu. Kada je došla hitna pomoć, dok su me iznosili, publika je izašla ispred. Sećam se jedne žene koja je plakala, drugi su vikali „Ne daj se, Branka“, „Drži se, Branka“.

Prvakinja Jugoslovenskog dramskog sprovodi nas kroz sobe svoje kuće na Vračaru i pokazuje brojne fotografije brzo zamenjujući štake štapićem. Objašnjava da je umorna, pre dva dana dala je intervju za jedan mesečnik, nakon što završi razgovor sa Danasom očekuju je drugi novinari.

- Nema više živih umetnika iz mog doba. I zato sam uvek na raspolaganju medijima. Moje prijateljice Mira Stupica i Marija Crnobori nisu bile otvorene prema novinarima. Tačno je da nekad stvarno napišu neke stvari koje nisam

rekla ali pustim, neću nikoga da kritikujem. Ja sam igrala u preko 40 filmova, bila deo „Vesele večeri“ pola veka i nije mi teška popularnost. Kada odete u školu, kod vojske, penzionera i lepo vas prime i zovu vas, možete biti samo srećni i počastvovani.

Sređene frizure, diskretno našminkana, prodornih očiju, dok odgovara na pitanja srpska glumica uspravljeno sedi na krevetu povremeno dodirujući medaljon oko vrata na kome su dve maske, simbol pozorišta. To je jedan od rođendanskih poklona koji je svojevremeno dobila od svog supruga Mlade, sa kojim je bila u braku 64 godine. Nije dan odgovor koji daje ne prolazi a da ne pomene svog muža, koji je preminuo pre pet godine. Pričajući o sebi govori i o Mladi - njegovom zarobljeništvu tokom rata, ulogama u Jugoslovenskom dramskom od njegovog osnivanja, prevodilačkom radu i fakultetskim diplomama sa univerzi-

Nedavno napunila 99 godina:
Branka Veselinović

teta u zemlji i inostranstvu. U sobi u kojoj sedimo okačen je sivo-crni muški džemper, jedan od onih koji su se nosili 90-ih godina.

- Obično ga sklonim, sada

nisam. To je Mladina bluzica koju pomilujem ujutru i uveče svakog dana. Mi smo se upoznali u JDP. Igrali smo zajedno u predstavi momka i devojk. I onda je Mira Stupica rekla

lepo igrate ljubavni par, ajde sad da se zavolite. Svi su se šalili na naš račun, a mi smo na kraju stvarno bili zajedno. Mnogo smo se voleli.

Nastavak na 3. strani

Srbija 13. u Evropi po broju starijih od 65 godina

strane II

Stariji od 60 godina otplaćuju 4.235 stambenih kredita

strane VI-VII

Država sufinansira smeštaj socijalno ugroženih lica u privatne domove

strana IX

Međunarodni dan starijih osoba 1. oktobar

Srbija 13. u Evropi po broju starijih od 65 godina

U Srbiji i u svetu 1. oktobra obeležava se Međunarodni dan starijih osoba, pod sloganom „Korak u budućnost: prepoznavanje talenta, doprinosa i učešća starijih u društvu“. Ovaj dan ustanovljen je 1990. godine rezolucijom Generalne skupštine UN, u nameri da se ukaže na probleme s kojima se stariji suočavaju, ali i na doprinose koje i danas imaju u dru-

štvu. U Srbiji se obeležava od 1991.

Svaki šesti građanin u Srbiji stariji je od 65 godina, ili oko 1,3 miliona građana, što našu zemlju svrstava na visoko 13. mesto u Evropi po starosti društva.

U susret 1. oktobru predsednica Skupštine Srbije i Odbora za prava deteta Maja Gojković istakla je da svi zajedno treba da posvetimo pažnju međugeneracijskom razumevanju, pitanju starenja naci-

Međugeneracijska solidarnost: Brankica Janković, Maja Gojković i Zoran Đorđević u Skupštini Srbije

Manifestacije

Ove godine dve važne aktivnosti obeležiće deset godina postojanja. Prva je globalna kampanja „Starenje zahteva delovanje“ koja se deset godina realizuje u više od 60 država sveta, sa ciljem da se starije osobe susretu sa donosiocima odluka i ukažu na neki problem sa kojima se stariji suočavaju. Iz Crvenog krsta Srbije i mreže HumanaS najavljuju da će kao i svake godine organizovati sastanak starijih osoba sa predstavnicima Ministarstva za rad zapošljavanje, socijalna i boračka pitanja. Druga važna manifestacija koja se takođe ove godine obeležava deseti put je Olimpijada sporta, zdravlja i kulture trećeg doba, od 29. septembra do 3. oktobra. Ona predstavlja jedinstvenu aktivnost koja okupi svake godine preko 700 starijih osoba koji se takmiče sedam različitih disciplina.

Statistika

Prema popisu iz 2011. godine 17, 25 odsto stanovnika Srbije je starije od 65 godina. Projekcije su da će 2030 udeo osoba starijih od 65 godina iznositi 21 odsto, a starijih od 80 godina iznositi 5 odsto. Na listi zemalja sa najstarijim stanovništvom 2015. godine bilo je 22 evropske zemlje. Srbija se našla na 25 mestu, dok je na prvom bio Japan sa 26,6 odsto osoba starijih od 65 godina, zatim su usledile Nemačka, Italija, Grčka, Finska, Bugarska i Austrija. Starije stanovništvo sve više je u porastu, procene su da će broj starijih osoba širom sveta porasti za 56 odsto, odnosno sa 901 milion osoba na više od 1,4 milijarde između 2015. i 2030. godine. Do 2050. godine taj broj će se biti preko dve milijarde, dok će broj osoba starijih 80 i više godina biti skoro četiri puta veći do 2050. godine i iznositiće 395 miliona.

ja, kako to utiče na rad, zapošljavanje, obrazovanje, zdravstveni i penzioni sistem.

Prema njenoj oceni, treba ukazati i na stereotipe u mnogim sredinama, uključujući i Srbiju, prema starijim licima - da su slabi, nemoćni, da traže nešto do nas, da su teret za okolinu.

To može biti okidač za diskriminaciju, nasilje, zlostavljanje, ne samo fizičko, već psihičko i ekonomsko, rekla je Gojković koja je učesnicima posavetovala da pogledaju film „Vo-

lonter“ sa Robertom De Nirom i En Hatavej i mladi da pokušaju da shvate neke poruke.

Poverenica za zaštitu ravnopravnosti Brankica Janković ocenila je da su položaj i zaštita najstarijih sugrađana regulisani zakonima, strateških dokumentima i javnim politikama.

„Život je ipak nešto drugo i potrebno je da se na sistemski i celovit način borimo protiv negativnih pojava, da radimo na obezbeđivanju kvalitetnog i sigurnog života u sta-

rosti, eliminaciji društvenog zanemarivanja i razvijanju međugeneracijske solidarnosti, rekla je Janković.

Ministar prosvete Mladen Šarčević najavio je da ćeporučiti školama da u svoje programe i uključe takvu vrstu obrazovanja da se ne govori o ovim temama samo o određenim datumima, već svakoga dana, rekao je Šarčević.

„Prosečna starost stanovništva Srbije je 43 godina, a za 25 godina, četvrtina stanovništva

biće starija od 65 godina. U Srbiji je 7,5 odsto osoba starih 80 godina, rekao je ministar rada zapošljavanja i socijalne politike Zoran Đorđević i najavio stvaranje socijalnih karata u narednom periodu, što će biti prilika da se do novčane pomoći i usluga dođe bez administrativnih prepreka.

Vlada Srbije 2017. godinu proglasila je godinom međugeneracijske solidarnosti.

R. M.

VISOKI KRVNI PRITISAK POGUBAN AKO SE NE LEČI

Visoki krvni pritisak je najmasovnija nezarazna bolest današnjice i u svetu više od dve milijarde ljudi ima ovaj ozbiljni zdravstveni problem.

U Srbiji od visokog pritiska boluje polovina odraslog stanovništva, što nas svrstava u red veoma bolesnih nacija. Nerazvijena svest o preventivnim kontrolama situaciju čini još težom. Podaci iz 54 koronarne jedinice sa teritorije Srbije ukazuju da je čak 42% pacijenata koji su doživeli srčani udar tek tada saznalo da imaju visoki krvni pritisak. Koje vrednosti pritiska ukazuju da osoba mora da se leči?

● **Arterijska hipertenzija ili povišeni krvni pritisak je stanje u kome je sistolni, odnosno gornji pritisak povišen preko 140 milimetara živinog stuba, a dijastolni odnosno donji, preko 90mmHg. Ovo se odnosi na sve osobe koje su starije od 18 godina - kaže dr Marija Vujošević, specijalista interne medicine i produkt specijalista iz kompanije Hemofarm. - Najčešće su povišena oba pritiska, i gornji i donji, ali se problem može javiti i pojedinačno, kao izolovana sistolna ili dijastolna hipertenzija. Svakako moramo pomenuti i Hipertenzivnu krizu, to je hitno stanje opasno po život, kada gornji pritisak premašuje 180, a donji 110 milimetara živinog stuba.**

Visoki krvni pritisak može godinama biti neprimećen sve do trenutka kada u organizmu izazove teška sistemska oštećenja kao što su oboljenja srca, moždani udar, aneurizmske bolesti, oštećenja vida, otkazivanje bubrega...

● **To je bolest koja uglavnom protiče sa malo simptoma, ili su oni potpuno odsutni - upozorava dr Marija Vujošević. - Glavobolja**

Dr Marija Vujošević, specijalista interne medicine i produkt specijalista iz kompanije Hemofarm

je najčešći simptom, a kod manjeg broja pacijenata može se javiti i zujanje u ušima, vrtoglavica, nestabilnost pri hodu, smetnje sa vidom. Kod bolesnika kod kojih je već došlo do poremećaja funkcije srca ili srčane slabosti, javlja se brzo zamaranje, otoci nogu, osećaj nedostatka vazduha ili pritiska u grudima.

Visoki krvni pritisak teško oštećuje krvne sudove i uzrok je 54% moždanih udara. Čak 2/3 infarkta srca, 47% srčane slabosti i 55% poremećaja srčanog ritma, posledice su nelečenog visokog krvnog pritiska.

● **Jedna od najčešćih komplikacija visokog krvnog pritiska je povećanje srčanog mišića, koje vodi u srčanu slabost i iznenadnu srča-**

nu smrt - objašnjava dr Marija Vujošević. - Kod starijih ljudi posledica nelečene hipertenzije je i stabilna i nestabilna angina pektoris, infarkt miokarda i srčana slabost kao teško oboljenje od koga 85% bolesnika umire tokom prvih pet godina...

Posledice nelečenog visokog krvnog pritiska su i ozbiljna oštećenja vida a kod svakog četvrtog bolesnika na dijalizi do otkazivanja bubrega je došlo zbog neregulisanog visokog krvnog pritiska.

Posledice se mogu sprečiti

Nekada su u Srbiji samo stariji od 60 imali visoki krvni pritisak, a danas je sve više obolelih mlađe od 20 godina. Visoki krvni pritisak je u velikoj ekspanziji tokom poslednje decenije, čemu bitno doprinose nezdrave životne navike poput nedovoljnog kretanja, čestog konzumiranja brze hrane, pušenje, prekomeran unos soli, kafe, alkohola. Gojaznost i stres takođe su ozbiljni faktori rizika. Ipak, tačan uzrok nije utvrđen

● **U malom procentu, svega 1%-2% uzrok može biti neki hormonski poremećaj ili uzimanje tableta protiv začeca - kaže naša sagovornica. - Kod 5-10% ljudi sa povišenim krvnim pritiskom uzrok su bubrežne bolesti. Ali kod 90% ljudi uzrok je nepoznat i to stanje se naziva esencijalna ili primarna hipertenzija.**

U Srbiji, zbog nebrige o zdravlju, čak 1/3 pacijenata kojima je otkriven povišen krvni pritisak terapiju ne koriste ili je uzimaju samo povremeno. A teške posledice ove bolesti danas se mogu uspešno sprečiti.

● **Savremeno lečenje arterijske hipertenzije umnogome je smanjilo smrtnost od ovog oboljenja. Najnovije svetske studije potvrđuju da je smanjen rizik od moždanog udara za 38%, od ishemične bolesti srca za 18%, od srčane insuficijencije za 54%, a ukupna smrtnost redukovana je za 20%. Dakle, teške posledice visokog krvnog pritiska mogu da se spreče samo redovnim uzimanjem terapije koju vam je propisao vaš lekar. Visoki krvni pritisak se može uspešno držati pod kontrolom, ali to zahteva odgovornost i disciplinu pacijenta - poručuje dr Marija Vujošević.**

Ne postoje lekovi kojima se visoki krvni pritisak može trajno izlečiti, ali se zato može uspešno držati pod kontrolom. Lekovi se moraju uzimati svakodnevno i doživotno, uz redovne lekarske kontrole. Farmaceutska industrija razvija danas visoko efikasne antihipertenzivne lekove uz koje se može doživeti duboka starost.

Aleksandra Gazivoda

Najstarija srpska glumica Branka Veselinović govori za Danas o životu, glumi, ljubavi i humanitarnom radu

Naša misija je da budemo plemeniti

Nastavak sa 1. strane

Branka Veselinović rođena je 1918. godine kao najmlađa među šestoro dece. Majka joj je bila učiteljica, a otac profesor i uz njih razvija ljubav prema umetnosti. Glumom je počela da se bavi sa nepunih 18 godina u glumačkoj školi pri Narodnom pozorištu u Beogradu. Prve uloge imala je u Srpskom narodnom pozorištu u Novom Sadu, odakle se seli u Jugoslovensko dramsko odmah po njegovom osnivanju. Slede godine nastupa širom zemlje i sveta, putovanja, uloge ovenčane nagradama. U Americi boravi pet meseci gde igra „Majku Hrabrosti“ na engleskom.

- Mlada i ja smo obišli ceo svet. Nikad nisam bila u politici, niti u partiji. I predsedniku Titu sam kazala - ja sam hrišćanka i niko me zato nije

Ljubav prema lutkama

Branka Veselinović godinama unazad skupljala je lutke, donoseći ih sa raznih putovanja. Neke je čuvala, druge poklanjala, a neke su bili prodavane u humanitarne svrhe. Pred foto-aparatom drži lutku Sarmika koju je donela iz Rusije. „Dobila sam Sarmika u Rusiji. On je bio glavna uloga u jednom komadu. To je bilo 1964. Sarmiko je dečak koji je večno mlad a i ja se pored njega osećam mlado.“

grdio. Veliki deo naših tadašnjih glumaca nije završavao škole. Bili su talentovani, glumili su u svojim gradovima, i osnivali pozorišta. Danas imate dosta glumačkih škola, akademija, koje završava veliki broj ljudi, pa je mnogo teže naći posao, priča Branka.

Paralelno sa životom umetnika, i to ne samo kao glumica, već i slikarka i pesnikinja, teče njen humanitarni rad u kome je kako kaže dobila najvažnija priznanja - počev od lokalnih do ambasadora Unicefa.

- Naša misija je da budemo plemeniti, da pomažimo ljudima. Sve što sam ranije radila trudim se i dalje da radim posećujući bolnice, domove penzionera. Uskoro ćemo imati izložbu i humanitarnu prodaju slika i knjiga.

Devetesevetogodišnja glumica dane provodi okružena prijateljima. Još uvek čita bez naočara, štake lako zameni štapom, i svakodnevno piše, kaže da nema „kompleks starosti“. Tokom života bila je počasni građanin Novog Sada i Dečjeg sela, ambasador Unicefa, dobitnica Sterijine nagrade

- Dobila sam toliko priznanja. Nije to pitanje hvalisanja, trebalo je to zaslužiti. Tajna svega toga je je živeti poletno, u ljubavi sa ljudima, i baviti se humanitarnim radom, zaključuje ona.

Milica Radenković

Foto: Miroslav Dragoljević

Cela ušteđevina za nagrade

Branka i Mlada Veselinović dali su celu svoju ušteđevinu za fond iz koga se dodeljuje nagrada „Branka i Mlada Veselinović“ glumcu ili glumici za najbolju interpretaciju u predstavama koje su premijerno izvedene u toj kalendarskoj godini na scenama Jugoslovenskog dramskog pozorišta. Dosadašnji dobitnici su: Nebojša Glogovac, Aleksandra Janković, Vojin Četković i Nataša Tapuškić.

Miran život u trećem dobu

Horizont osiguranje života.

Mogu se osigurati lica do 80 godina starosti.

Uz lični odabir da li će plaćanje premije biti mesečno, kvartalno, polugodišnje ili godišnje, omogućite da najmirniji deo vašeg života dobije novu dimenziju sigurnosti i zaštite.

Generali Osiguranje Srbija. Deo Generali grupe.

generali.rs

besplatan poziv 0800 222 555

Od početka godine izdato više od 88.000 vaučera za subvencionisani smeštaj, više od polovine rezervisali penzioneri

U Prolom na odmor, u Vrnjačku na lečenje

Beograd - Od početka godine podneto je 88.463 zahteva za vaučere za subvencionisani smeštaj, a najtraženije destinacije među domaćim turistima su Prolom i Lukovska banja, kao i Zlatibor, kažu za Danas u Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija. Akcija Ministarstva da podstakne turiste tako što im poklanja vaučer u vrednosti od 5.000 dinara kako bi deo odmora proveli u Srbiji uspešno je zaživela, naročito među penzionerima.

Od 1. januara, 48.032 penzionera podnelo je zahtev za vaučere ili čak 54,3 odsto od ukupnog broja vaučera rez-

ma Ministarstva, bio je kao i prošle godine u Prolom banji i to konkretno u hotel Radan u kom je iskorišćeno 4.196 vaučera. Potom sledi Vila Mina na Zlatiboru sa 3.845 vaučera, odmaralište Podrinje u Banji Koviljači sa 2.295, prenočište Kopaonik u Lukovskoj banji sa 1.703 i Vila Marić na Zlatiboru sa 1.604 izdata vaučera.

Ministarstvo turizma treću godinu zaredom sprovodi ovu akciju, ali je ove izdvojeno znatno više sredstava nego ranije. U 2016. podneto je 46.000 zahteva za vaučere, ove godine prvobitno je bilo planirano 60.000 vaučera, međutim, u dva navra-

S druge strane, republički Fond PIO već godinama saraduje sa određenim banjama i specijalnim bolnicama u kojima penzioneri mogu da iskoriste pravo na lečenje o trošku države. Prema podacima koje smo dobili u Fondu PIO, za 2017. godinu sklopljen je ugovor sa 24 specijalne bolnice ili banje, među kojima su Rusanda u Melencima, Niška banja, Sleters, Sokobanja, Gornja Trepča, Merkur u Vrnjačkoj Banji.

Na spisku PIO fonda su i specijalne bolnice za bolesti metabolizma Zlatibor u Čajetini, bolnica za neurološka i posttraumatska stanja u Starom Slankamenu, Banja Koviljača, Bukovička banja, bolnica u Novom Pazaru, Ribarska Banja, Mataruška, Gamzigradska, bolnica u Ivanjici, Vranjska banja, Banja Kanjiža, Junaković u Apatinu, Prolom, Sijarinska, Bujanovačka, Lukovska, kao i specijalna bolnica za rehabilitaciju Termal u Vrdniku.

„Finansijski plan Fonda za 2017. omogućio je da se za društveni standard korisnika penzija izdvoje sredstva u iznosu od 393,96 miliona dinara, što je za više od 30 miliona veći iznos u odnosu na prošlu godinu, odnosno za oko 45 miliona više nego u 2015. godini“, kažu za Danas u Fondu PIO.

Na osnovu opredeljenih sredstava i prosečnih cena u banjskim lečilištima, u banjama će ove godine o trošku Fonda boraviti, prema njihovim podacima, nekih 12.500 korisnika penzija, što je za oko 1.500 korisnika više nego prethodne godine. Na listama želja za ovogodišnji besplatni oporavak najčešće su se, kako ističu u Fondu, našle Vrnjačka Banja, Niška banja, Banja Koviljača, vrdnički „Termal“, Kanjiža, Ribarska banja.

Lj. Bukvić

Zamenica zaštitnika građana **Vladana Jović** govori za Danas

Najviše pritužbi zbog penzijskog

Položaj starijih u Srbiji je izuzetno težak i za mnoge od njih beznađežan. Ovakvo stanje posledica je opšteg siromaštva društva kao i sve veće krize tradicionalnih moralnih vrednosti koja naše društvo zadnjih par decenija prožima. Najveći broj starijih prima mizerno male penzije, koje su nedovoljne da bi obezbedile, često i golu egzistenciju, a često su primorani da svojim finansijama izdržavaju već odrasle potomke, kaže za Danas zamenica Zaštitnika građana Vladana Jović.

● **U čemu se vidi njihov položaj? Da li su i u kojoj meri narušena njihova prava kao građana?**

Nizak životni standard uzrokuje narušavanje prava, pre svega iz oblasti ekonomske, socijalne i zdravstvene zaštite. Često su lekovi ti koje sami sebi ukidaju kako bi obezbedili hranu i platili komunalne usluge. Participacija za mnoge od tih neophodnih lekova za njihova primanja je često suviše velika. Rešavanje zdravstvenih problema koji su svakodnevnica u tom životnom dobu je otežano a često i izuzetno teško. Smanjenje zaposlenih u zdravstvu i socijalnoj zaštiti često onemogućava svim građanima a posebno starijima odgovarajuću zdravstvenu zaštitu.

Savet za starije osobe

● **Najavili ste osnivanje posebnog Saveta starijih osoba. Čime će se baviti i šta mislite o najavama Grada Beograda da osnuje isti Savet? Savet Zaštitnika građana za starije, imaće savetodavnu ulogu. Cilj je da pomogne instituciji Zaštitnika građana tako što bi ukazivao na realne problem sa kojima se susreću naši stariji građani, čime bi isti postali vidljiviji, te kroz delovanje ove institucije i saradnje sa drugim nadležnim organima omogućilo efikasniji rad na unapređivanju ostvarivanje prava starijih lica. Smatram da je ideja Grada Beograda da osnuje ovaj savet odlična, jer se na taj način unapređuje participacija građana u donošenju odluka i aktivnostima Grada koje se odnose na usluge ovoj grupi građana.**

Položaj starijih za mnoge beznađežan: Vladana Jović

Potrebe za socijalnim uslugama su velike jer su stariji sugrađani sve usamljeniji i sve slabiji a kompleksne zdravstvene tegobe onemogućavaju im da se samostalno brinu o sebi. Nažalost socijalne usluge su u svom rudimentu i nedovoljno i neravnomerno su raspoređene na teritoriji Srbije. Pored nedovoljno sredstava koje lokalne samouprave ulažu u razvoj istih, migracije mladih iz ruralnih sredina ka gradovima ili pak van zemlje, u potrazi za poslom, dodatno

otežavaju život starijih sugrađana u tim sredinama. Stanovništva je tu sve manje, posebno mladih, samim tim ni potrebne podrške.

● **Da li se stariji ljudi obraćaju Zaštitniku građana i zbog čega?**

Starija lica se obraćaju Zaštitniku građana, ali ne u meri koja bi pokazala težinu problema sa kojima se suočavaju. Oni su nedovoljno informisani o svojim pravima, kao i o tome kome i gde se mogu obratiti ako su im prava uskraćena. Istrošeni svakodnevnim borbom sa zdravljem i egzistencijom, često nemaju ni snage da se bore za svoja prava, niti veruju da mogu šta da promene. Navikli su da čute i da se mnogo ne žale jer se osećaju kao teret deci koja već vode tešku bitku za svoju egzistenciju i egzistenciju svoje dece. Neretko pritužbe podnose preko dece i one se, uglavnom odnose, na ostvarivanje ili povredu prava iz oblasti penzijskog

O trošku PIO fonda ove godine lečilo se 12.500 penzionera: Vrnjačka Banja

visano je za naše najstarije sugrađane, dok je 35 odsto vaučera izdato zaposlenima. Kao i prethodnih godina, mnogo manje interesovanje je među nezaposlenima (9,9 odsto), dok je tek nekoliko stotina vaučera izdato ratnim i vojnim invalidima, poljoprivrednicima i onima koji imaju pravo na negu ili pomoć.

Najtraženiji smeštaj za ovih devet meseci, prema podaci-

ta tokom proleća u Ministarstvu turizma rešili su da odobre još dodatnih sredstava i obezbede građanima ukupno 100.000 vaučera.

Prijave za vaučere mogu da se podnesu sve do 15. oktobra, a rok za korišćenje je 20. novembar 2017. godine. Spisak ugostiteljskih objekata u kojima oni mogu da se iskoriste redovno se ažurira i ceo se nalazi na sajtu Ministarstva.

Ko ima pravo ne besplatno lečenje

Pravo na besplatnu rehabilitaciju u zdravstveno-stacionarnim ustanovama i banjsko-klimatskim lečilištima tokom ove godine, kako ističu u Fondu PIO, u trajanju od 10 dana, imaju korisnici starosnih, invalidskih i porodičnih penzija koji imaju prebivalište na teritoriji Srbije, a čija penzija nije veća od 23.799 dinara.

МЕЂУНАРОДНА ПОШТАНСКА УПУТНИЦА

- Доступна у више од 1200 пошта у Србији
- Исплата у најближој овлашћеној пошти у иностранству*
- Најповољније цене за слање из Србије
- Без девизног рачуна и додатне документације
- У земљама окружења новац је расположив за исплату за свега 30 минута

ЈЕДНОСТАВНА, БРЗА, СИГУРНА

НОВО ДОСТУПНА И У КАТАРУ

*Белорусија, Катар**, Република Српска, Русија, Украјина, Федерација Босне и Херцеговине, Француска, Хрватска и Црна Гора

**Услуга доступна од 2. октобра

ombudsmanu osiguranja

i invalidskog osiguranja i socijalne zaštite. Iako je po različitim istraživanjima nasilje u porodici prema ovoj populaciji dosta rasprostranjeno, o čemu govore i podaci zvaničnih institucija (policija, centri za socijalni rad), retke su pritužbe koje ukazuju na isto.

● **Da li Zaštitnik građana postupio u skorije vreme po prijavi koja se tiče ugroženih prava starijih osoba?**

U kontinuitetu postupamo po pritužbama na ugrožavanje prava starijih i to najčešće u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, te je poslednjih godina ovaj organ uputio nekoliko značajnih sistemskih preporuka u ovoj oblasti, Fondu PIO. Većina njih je ispoštovana i ostvarena je dosta efikasna saradnja u ovoj oblasti, sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Takođe česte su pritužbe na prava iz socijalne zaštite. Jedna od poslednjih značajnih preporuka sistemskog karaktera upućena je Gradskoj upravi grada Beograda.

Zaštitnik građana postupio je po pritužbi u kojoj je pritužilac ukazao na povredu prava na uslugu socijalne zaštite - pomoć u kući. Naloženo je da pritužiocu i ostalim građanima kojima je pravo na uslugu pomoć u kući priznato rešenjem nadležnog organa, Gradska uprava obezbedi pružanje navedene usluge, kao i da se budućim korisnicima navedena usluga pruži bez odlaganja po pravosnažnosti rešenja.

● **Kako poboljšati položaj starijih?**

Međugeneracijska solidarnost je osnov daljeg razvoja svakog društva. Neophodno je da država i društvo prepoznaju značaj moralnih i intelektualnih vrednosti koje nose naši stariji, da shvate da starije generacije nisu naš teret već bogatstvo. Prioritet države mora biti obezbeđivanje dostojanstvenog i kvalitetnog života starijima, kroz promociju aktivnog starenja, razvoj servisa podrške u socijalnoj zaštiti, i razvoj preventivne zdravstvene zaštite starije populaci-

je. Poseban fokus treba biti borba i prevencija demencije i šećerne bolesti, ali i drugih bolesti koje najčešće prate starenje. Ovo je jedna multi sektorska akcija koju moraju svi relevantni državni i lokalni akteri da razviju i sprovedu. Zato je neophodno što pre izraditi Nacionalnu strategiju za starije koja bi planski osmislila kako najefikasnije, sa najmanje utrošenih sredstava i sa što većim uključivanjem same populacije za koju se strategija pravi, da se razviju politike kao i da se iste sprovedu.

I država i društvo moraju biti svesni da demografska kretanja kako u svetu tako i kod nas idu u pravcu sve starijeg društva, i da ukoliko se ova činjenica na vreme ne spozna kao bitan faktor u ekonomskih, socijalnih i obrazovnih politika, ekonomski razvoj društva biće sve upitniji, siromaštvo društva sve veće a što naravno za sobom direktno utiče i na lepezu prava građana i nivo ostvarivanja istih.

R. Marković

Info centar već šest godina pomaže najstarijima da ostvare svoja prava, ali ima i onih koji još ne znaju za tu mogućnost

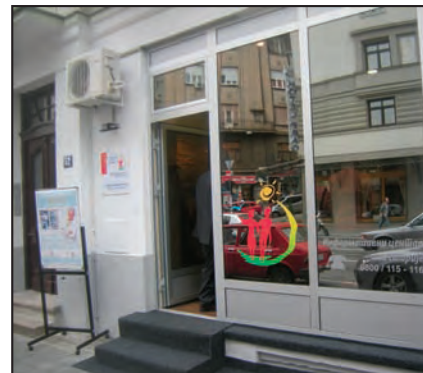
Besplatni broj 0800 115 116 najviše okrenu Beograđani

Istraživanja pokazuju da stariji ljudi nisu dovoljno informisani o svojim pravima niti znaju kome treba da se obrate za informaciju o ostvarivanju istih. S druge strane već šest godina u Srbiji postoji Info centar pri Gerontološkom centru Beograda, besplatna nacionalna telefonska linija 0800 115 116, otvorena kako bi se usluge približile starijima. Međutim, za sada su Beograđani najaktivniji.

- Dnevno imamo od 80 do 100 poziva. Najviše iz Beograda, čak 80 odsto, mnogo manje iz Centralne i Južne Srbije, dok Vojvodina skoro da i nije zastupljena iako je ovaj broj namenjen za korisnike iz cele zemlje. Pretpostavljamo da je razlog tome neinformisanost. Suština info centra je postignuta ali pozivam ljude iz cele Srbije da ovu mogućnost iskoriste da se informišu i da lakše, brže i jeftinije dođu do situacije da ostvare svoja prava i da mnogo ne lutaju - kaže za Danas direktorka Gerontološkog centra Beograd Suzana Mišić.

Najviše ih zovu, kako kaže zbog ostvarivanja prava iz oblasti socijalne i zdravstvene zaštite, penzionog osiguranja.

- Najviše pitanja odnosi se na usluge. Pozivom na ovaj broj mogu da dobiju kompletnu informaciju šta im prema od dokumentacije za podnošenje zahteva za dom, ili recimo za uslugu gerontodomačice. Kako da ostvare pravo na materijalnu pomoć i slično.

U Info centru radi dvoje stručnih ljudi koji prime svaki poziv, a na ona pitanja na koja odmah nemaju odgovore upišu broj korisnika koji je zvao pa ga naknadno pozovu i odgovore - navodi Mišić.

Da ovaj Info centar nije obični kol centar govori podatak da svakog četvrtka kada je savetodavni dan, organizuju se u njemu i tematski razgovori kada im gostuju stručnjaci iz oblasti medicine, socijalni radnici, psiholozi, kada stariji sugrađani i lično mogu da ih posete i raspitaju se o temama koje ih zanimaju. O temama mogu takođe da se informišu putem broja 0800 115 116.

Info centar se nalazi u Ulici kraljice Marije 52 u Beogradu, a radi od 8 do 20 sati radnim danima i subotom od 8 do 14 sati.

R. Marković

Uz NO•DOL ostajem mlad! Jer deluje...

Glukozamin i aktivni biljni ekstrakti olakšavaju stanje bolnih i ukočenih zglobova

Redovna primena NO DOL tableta ublažava reumatske bolove u vratu, kičmi, rukama i nogama, smanjuje jutarnju ukočenost i povećava pokretljivost zglobova.

TABLETE NE SADRŽE

Gluten, derivate mleka, laktozu i GMO

U APOTEKAMA

www.esi.it www.bgbitaliana.rs ☎ (011) 313 27 72 📱 ESI Srbija

Mira Petrović, generalna direktorka Javnog preduzeća Pošte Srbije Trudimo se da opravdamo ogromno poverenje građana

Značajna većina građana „trećeg doba“ svoje novčane transakcije, od prijema penzija do plaćanja računa, obavlja preko šaltera Pošte Srbije. Nije reč samo o višegodišnjoj navici, već je tome doprinela i dostupnost ekspozitura ali i način rada i spektar usluga koje su prilagođene starijim sugrađanima.

Pošta vrši i redovnu isplatu penzija na svim svojim šalterima za više od 563.000 penzionera, a na kućnoj adresi za više od 411.000 penzionera, od čega je 150.000 korisnika poljoprivrednih penzija. Rukovodilac se specifičnim potrebama korisnika, posebno starijih građana, razvijene su usluge koje poštari pružaju na adresi korisnika, kao što su naplata računa na domu, prijem pošiljaka na adresi pošiljaoca i dostava novca na kućnu adresu po pozivu korisnika. Na primer samo u okviru državnog projekta e-Uprave Pošta je distribuirala do krajnjih korisnika oko pola miliona zdravstvenih knjižica - ističe Mira Petrović, generalna direktorka javnog preduzeća Pošte Srbije i dodaje

je da stariji građani i penzioneri cene tradiciju dugu 178 godina, biraju veme prijatelje i pouzdane partnere zbog čega su usluge šaltera Pošte njihov najčešći izbor.

Naša sagovornica naglašava da se svi zaposleni u sistemu Pošte trude da opravdaju tako visoko poverenje, a građanima se odužuju tako što kontinuirano unapređuju uslove pružanja usluga, između ostalog i kroz adaptacije i modernizacije postojećih objekata u kojima rade ekspoziture i ispostave Pošte. Najavljuje i da je, u cilju približavanja potrebama penzionera i ostalih korisnika, planiran razvoj novih poštanskih usluga

Usluge šaltera Pošte najveći izbor penzionera: Mira Petrović

■ Na šalterima Pošte svoje mesečne prinadležnosti prima više od 563.000 penzionera, na kućnu adresu dostavlja se više od 411.000 penzija, od čega je 150.000 korisnika poljoprivrednih penzija

pristupačnim, ruralnim i slabije razvijenim područjima, često predstavlja jedini vid komunikacije, a naročito u zimskom periodu - kaže generalna direktorka Pošta Srbije.

Ona podseća da je prethodne godine pokrenut i novi projekat - „Pokretni poštanski šalter“, čiji je cilj da sa mobilnim ekipama koje čine državni službenici, olakša život u ruralnim područjima. Tako je meštanima 55 sela u nerazvijenim opštinama omogućeno da jednom nedeljno u svojoj sredini imaju usluge pokretnog poštanskog šaltera, usluge opštinskog službenika za izdavanje i overu dokumenata, kao i usluge lekara opšte prakse.

M. N. S.

Dostupne usluge

Teritorijalna rasprostranjenost mreže jedna je od najbitnijih karakteristika Pošte, čiji je rezultat visoki nivo prostorne dostupnosti usluga. Mreža Pošta obuhvata 1.683 uslužne jedinice - pošte, sa preko 3.200 šaltera. Više od 1.000 pošta je locirano u prigradskim i ruralnim područjima. Ovo je važno za sve korisnike usluga, a naročito za starije građane kojima se na ovaj način obezbeđuju neophodne usluge nadomak kućnog praga.

Stariji od 60 godina otplaćuju 4.235 stambenih kredita

Beograd - Uvreženo mišljenje u javnosti je da banke u Srbiji nisu sklone tome da kredite daju penzionerima. Iako je do pre par godina ovo i bilo tačno, nebrojene reklame u kojima bake i deke izlaze iz banaka i idu pravo u prodavnice igračka da unucima ispune želje, pokazuju da se stav prema starijim sugrađanima savim izmenio. To pokazuju i podaci Udruženja banaka Srbije, prema kojima građani stariji od 60 godina danas otplaćuju malo manje od 460.000 kredita.

U Srbiji inače ima oko 1,7 miliona penzionera, pa je jasno da banke ozbiljno računaju na ovu demografsku grupu. Naravno, mnogi koji imaju 60 do 65 godina i dalje su zaposleni, ali čak i u grupi starijih od 70 godina ima skoro 84.000 odobrenih kredita.

Pri reklamiranju zajmova penzionerima, banke uglavnom nude gotovinske ili eventualno potrošačke kredite u saradnji sa prodavnicama koje im često daju i popuste, računajući, koliko na to da će najstariji sugrađani sebi kupiti nešto što im nedostaje tako možda i više da će svojim novcem probati da pomognu deci i unucima da opreme stan, kupe laptop i slično.

Kao što je i očekivano, stambenih kredita ima mnogo manje. Penzioneri uglavnom imaju svoje stanove i kuće, a i kada nemaju, njihova primanja su retko kad toliko da bi mogli sebi da priušte visoke rate koje ovakvi zajmovi nose - prosečna penzija u Srbiji je ipak manja od 24.000 dinara. Treći razlog je taj što su banke i dalje nesklone tome da starijima odobravaju visoke pozajmice sa dugim rokovima otplate, iz straha da njihovi naslednici ne bi mogli ili ne bi hteli da nastave da vraćaju kredit. Zato su banke ranije zahtevale da klijenti ne budu stariji od 70 godina u trenutku otplate poslednje rate za kredit, ali je to sada uglavnom pomeren na 75 godina.

Podaci Udruženja banaka Srbije pokazuju da je zaključno sa 1. septembrom ove godine, u Srbiji bilo 4.235 stambenih kredita koje otplaćuju stariji od 60 godina. Od toga je čak 4.104 kredita dato građanima starijim između 60 i 70 godina, 117 kredita su vraćali stariji od 70 a mlađi od 80 godina i još 14 kredita i dalje otplaćuju penzioneri stariji od 80 godina. Svi oni zajedno duguju blizu 54 miliona evra, odnosno nešto više od 12.700 evra u proseku, što opet ukazuje na to da su u pitanju mahom krediti uzeti pre većeg broja godina, odnosno dok su klijenti još bili u radnom odnosu, a ne penziji.

Penzioneri su inače poznati kao vrlo redovne platiše svih računa, ali u slučaju kredita, a naročito stambenih, to ipak nije slučaj, što je još jedan razlog zbog kojeg banke oklevaju da ovakvim klijentima odobre zajam. Tako klijenti stariji od 60 godina kasne sa vraćanjem čak četvrtine od pomerenih 54 miliona evra duga za

među 70 i 80 godina, čak 39 miliona u docnji (41 odsto), dok kod starijih od 80 godina ta docnja iznosi 40 odsto.

Inače, među najstarijima ima nešto više muškaraca nego žena korisnika kredita, pri čemu muškarci u proseku uzimaju i za četvrtinu veće kredite, ali ih teže otplaćuju. Docnja kod muškaraca starijih od 60 godina iznosi 11 odsto, a kod žena svega 4,3 procenta. Procenat kašnjenja je drugačiji samo kod starijih od 80 godina, kada kod žena docnja iznosi čak 28,4 odsto, a kod muškaraca 17,3.

Inače, stariji sugrađani prevažno uzimaju gotovinske kredite za koje duguju ukupno 485,3 miliona evra, što je 61 odsto ukupnog kreditnog duga starijih od 60 godina, koji iznosi 797 miliona evra.

Zatim sledi kategorija „ostalih“ kredita, koje uglavnom čine pozajmice za refinansiranje postojećih obaveza, za koje stariji sugrađani duguju 92,3 miliona evra, a onda potrošački krediti, poljoprivredni, stambeni i na kraju krediti za adaptaciju.

A. M.

Kakva su pravila i procedure kad penzioneri ovlaste drugo lice da umesto njih podiže penziju

Oko 2.500 penzionera poverilo drugima „novčanik“

U Srbiji po poslednjim podacima PIO Fonda penziju prima 1.715.414 korisnika, a oko 2.500 njih ovlastilo je drugo lice da umesto njih podiže penziju. Međutim, to ovlašćenje može da važi najduže godinu dana od izdavanja s tim što može da se produži, ali i opozove.

Penzioneri koji ovlaste drugo lice u obavezi su da 30 dana pre isteka roka važenja ovlašćenja dostave Fondu novo ovlašćenje, odnosno ovlašćenje kojim se produžava postojće.

Važeće ovlašćenje korisnik može u svakom trenutku opozvati, u tom slučaju je u obavezi da dostavi Fondu izjavu o opozivu ovlašćenja i da se izjasni o daljem načinu

isplate, kažu u PIO fondu za Danas. O razlozima zašto neko menja ovlašćeno lice u Fondu nemaju evidenciju, jer kako kažu razlozi se ne navode i individualne su prirode.

U slučaju da nakon isteka roka važenja korisnik ne želi da produži ovlašćenje, odnosno dostavi novo ovlašćenje, u obavezi je da se 30 dana pre isteka roka važenja ovlašćenja, izjasni o daljem načinu isplate.

Ukoliko korisnik ne postupi na navedeni način, Fond će, nakon isteka roka važenja ovlašćenja, a prema

podacima sa kojima raspolaže, isplatu vršiti korisniku na njegovu kućnu adresu, na teritoriji Republike Srbije. U slučaju da prema podacima sa kojima raspolaže Fond korisnik nema adresu na teritoriji Srbije, privremeno će se obustaviti isplata ostvarenog prava - navode u Fondu i ističu da je zakonska obaveza i penzionera i ovlašćenog lica da prijave Fondu svaku promenu koja je od uticaja na ostvareno pravo i obim korišćenja ostvarenog prava.

Ukoliko korisnik hoće da

drugo lice u njegovo ime prima penziju ili novčanu naknadu, neophodno je da dostavi sledeće: ovlašćenje overeno u sudu, u opštini, odnosno od notara i dokaz o prebivalištu ovlašćenog lica. Ovlašćenje treba da sadrži sledeće: za korisnika prava - ime i prezime, JMBC, broj lične karte i adresne podatke; za ovlašćeno lice - ime i prezime, JMBC, broj lične karte i adresne podatke; saglasnost korisnika prava da ovlašćeno lice u njegovo ime prima penziju; način isplate koji može biti na kućnu adresu ovlašćenog lica, odnosno na tekući račun koji ovlašćeno lice ima u poslovnoj banci; broj partije tekućeg računa i naziv poslovne banke; overu od strane suda, opštine, odnosno notara.

R. M.

Penziju prima već 71 godinu

Penziju trenutno najduže prima, od 1946. godine, korisnica invalidske penzije iz jedne beogradske opštine, učesnica NOR.

FOTO: MIRA PETROVIĆ

Pošta... NET

PO JEDINSTVENOJ FER-PLEJ CENI

- Palić **864 din**
- Bajmok
- Sokobanja **996 din**
- Beograd
- Novi Sad
- Subotica **1.276 din**
- Smederevo
- Ub

SVI SPORTSKI KANALI U OSNOVNOJ DIGITALNOJ PONUDI

ПОШТА 0800 201 200 / www.postanet.rs

IMMUNILFLOR

KAPSULE

ehinacea
mačja kandža
cink
vitamin c
probiotici

5 sastojaka za jak IMUNITET

Preventivna upotreba preporučuje se osobama koje su izložene povećanom riziku od infekcija: hronični bolesnici, povećani psihofizički stres, onima koji su u kontaktu sa većim brojem ljudi.

U APOTEKAMA

www.esi.it www.bgitaliana.rs ☎(011) 313 27 72 f ESI Srbija

Apoteke Srbotrade veliki prijatelj penzionera

Godinu dana se navršava od otvaranja nove velelepne apoteke Srbotrade u Ulici Sindelićevoj broj 14. Otvaranjem nove apoteke redovi su nestali a čekanja su svedena na minimum. Ova informacija je svakako obradovala mnoge Beograđane kao i pacijente iz unutrašnjosti koji redovno posećuju ovu popularnu i izuzetno organizovanu zdravstvenu ustanovu.

Nova apoteka se prostire na 200 kvadratnih metara, poseduje 15 pultova za recepturu, izdavanje i prodaju lekova, medicinskih sredstava i dijetetskih suplemenata. U novoj apoteci posao je pronašlo 10 diplomiranih farmaceuta koji svakodnevno posetiocima daju besplatne savete kao i informacije o povoljnim cenama koje su već godinama prisutne u Apoteci Srbotrade.

U apoteci smo zatekli veliki broj pacijenta, starije životne dobi, koji dolaze iz svih krajeva Beograda.

Nekad zamišljeni, nekad umorni naši stari sugrađani sa zadovoljstvom ističu da je otvaranje nove apoteke Srbotrade u Ulici Sindelićevoj br 14 rešen problem velikih redova kao i polučasovnog čekanja za preko potrebnim jeftinijim lekovima.

Penzionerka, stanarka jednog privatnog doma za stare rekla nam je da dva puta mesečno posećuje Srbotrade i da sebi kao i svojim prijateljima iz doma u ovoj apoteci kupuje sve potrebštine, a da su uštede i razlike u ceni velike - pa se isplati doći do Srbotradea.

Расположени доктор у пензији са Бановог Брда наглашава да он и његова супруга редовно посећују ову ремирану здравствену установу, јер приликом сваке посете остваре

re uštedu kojoj se najviše raduju njihovi unuci.

Glumica u penziji sa Vračara nam je saopštila da godinu kupuje u ovoj apoteci, objašnjavajući da joj nije teško i da malo pričekaju - jer je u Srbotradeu snabdevenost izuzetno dobra, a da pored popularnih cena lekova i kozmetike - često dobije i neki poklončić, koji sigurno obrađuje!

Duhoviti i vidno šaljivi predstavnik fizičkog u penziji tvrdi da jedino Srbotradeu veruje. Od Bežanijske kose, gde živi, do Sindelićeve ulice prođe desetina apoteka na kojima su ispisani veliki popusti i sneženja, ali da se popusti mogu osetiti samo u Srbotrade apotekama.

Iskusni karijerni diplomata u penziji naglašava da je ceo svet obišao, jer je godinama radio kao ambasador, ali da ovako organizovanu, dobrosnabdevenu apoteku nigde još nije video, ističući da u Srbotredu uvek dobijete dobar savet, kao preporuku koju možete dobiti samo u najekskluzivnijim i najmodernijim evropskim apotekama. Zajednički stav naših starih sugrađana je: "Apoteke Srbotrade su veliki prijatelji svih penzionera."

Foto i Tekst D.Đerić

Za jači imunitet

Kako bi na vreme sprečili prehladu, kašalj ili grip, preporučujemo da redovnu ishranu obogatite i nekim suplementom koji pojačava imunološku odbranu organizma. Odraslima i deci preko 12 godina starosti za jačanje imuniteta preporučujemo **Immuniflor kapsule**, italijanskog proizvođača **ESI spa**. Svaka **Immuniflor** kapsula sadrži 5 najboljih aktivnih sastojaka za podizanje prirodne imunološke odbrane: ekstrakt purpurne

ehinacee, ekstrakt mačje kandže (Una de gato), 2 milijarde probiotika, vitamin C i cink. Zahvaljujući ovoj kombinaciji aktivnih sastojaka **Immuniflor** štiti organizam od bakterijskih, virusnih i gljivičnih infekcija. U slučaju da su prvi simptomi infekcije već prisutni, skraćuje tok bolesti, ubrzava oporavak i ublažava prateće tegobe kao što su malaksalost, dijareja, kašalj, kijavica i povišena temperatura.

Besplatna obuka penzionera za rad na kompjuteru

Beogradska Opština Savski venac počela je besplatnu obuku starijih sugrađana za rad na kompjuteru i internetu, kako bi im omogućili da steknu osnovna IT znanja i veštine da mogu samostalno da koriste kompjuter i internet. Za obuku, koja traje tri meseca prijavilo se oko sto penzionera. Održava se u prostorijama opštine u Kneza Miloša 47.

Obuka je pokrenuta na inicijativu starijih sugrađana koji su izrazili želju da nauče da koriste internet da bi lakše mogli da dođu do željenih informacija i da bi lakše komunicirali sa rodbinom i prijateljima u inostranstvu, navode iz Opštine Savski venac. **R. M.**

Pogrebne troškove refundira PIO

Preko Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje mogu da se naplate pogrebni troškovi po osnovu smrti korisnika penzije. Ta novčana sredstva za oktobar, novembar i decembar iznose 35.726 dinara za sve kategorije korisnika penzija. Pravo na ovu novčanu

nadoknadu ima član porodice preminulog korisnika penzije ili neko drugo lice koje je snosilo troškove sahrane, kažu u Pio fondu. Neophodno je samo podneti zahtev koji se može dobiti u svakoj filijali za penzijsko i invalidsko osiguranje ili odštampati sa sajta www.pio.rs. U samom zahtevu može se videti šta je sve od dokumentacije potrebno priložiti, a između ostalog i originalni račun na ime o troškovima sahrane. **R. D.**

РУСКА ЦАРСКА ЧАГА

ПРИРОДНИ ФЕНОМЕН КОЈИ УСПОРАВА СТАРЕЊЕ

Модерно доба ствара нове болести за које класична медицина нема увек решење. Све смо спремнији да се после безуспешне потраге за изгубљеним здрављем окренемо традиционалним методама, враћајући се коренима и присећајући се прича и рецепата наших бака које су имале лек за сваку бољу. Водећу улогу у свету имају управо руска народна медицина и њени лекари, који спајају традиционалну медицину и савремена научна достигнућа. У руској народној традицији управо гљива чага (*Inonotus obliquus*) заузима прво место у превенцији и лечењу болести.

Чага је чудесна творевина природе. Расте на кори бресе и достиже огромну величину захваљујући хранљивим материјама које узима из дрвета. Управо ти састојци су потребни за правилно функционисање људског организма. Зато су стручњаци гљиву чагу спаковали у малу капсулу, која нам обезбеђује све оно што нам је у току дана потребно да бисмо успели да издржимо свакодневни ритам и, што је најважније, сачували здравље. **РУСКА ЦАРСКА ЧАГА** је мултикомпонентни препарат који, поред екстракта чаге, садржи и витамин С, цинк и селен, који појачавају корисно дејство ове изванредне гљиве. Ови састојци чине да препарат има снажне антиоксидативне, антиканцерогене и имуномодулаторне ефекте. И зато, нека чага буде ваш верни пратилац, чувар вашег здравља и најјачи савезник у борби против болести.

У најближој апотеци набавите капсуле **РУСКЕ ЦАРСКЕ ЧАГЕ** у ексклузивном паковању, уз које на поклон добијате и књигу **РУСКА ЦАРСКА ЧАГА - ПРИРОДНИ ФЕНОМЕН или Како је Александар Солженицин победио рак и друге приче**. Поклоните себи мудрост и здравље! Моћан природни антиоксиданс Додатни унос антиоксиданаса један је од најбољих начина да помогнемо организму у борби против оксидативног стреса и одржимо виталност имунског и кардиоваскуларног система.

ЧАГА ЈЕ СВИМА ПОТРЕБНА

Чага се препоручује свим здравим особама за одржање доброг имуног система и чишћење организма, али и ради повећања заштите од малигних болести, за ублажавање нежељених ефеката радио и хемио терапије, за спречавање размножавања вируса и бактерија и код проблема с органима за варење. Чага повећава радну способност и побољшава памћење, снижава ниво шећера у крви, регулише ниво естрогена.

Антиоксиданси су биолошки активне материје које уклањају вишак слободних радикала и тако смањују оксидативни стрес. Чага, као један од најмоћнијих познатих антиоксиданаса, садржи висок ниво ензима супероксид дисмутазе (СОД), а СОД је снажан ендогени антиоксиданс. СОД врло ефикасно делује против убрзаног старења тако што неутралише слободне радикале и спречава оксидативна оштећења ћелија и ткива. СОД се у различитим облицима налази у свим људским ткивима, али ниво опада с годинама - од 30. године па надаље треба га одржавати. СОД садрже све медицинске гљиве, али чага има далеко највећу концентрацију - чак 50 пута већу него код моћне реиши гљиве.

Чага, поред СОД, садржи и један од најважнијих стерола, ланостерол, који учествује у изградњи ћелијских мембрана, потпомаже рад ендокриног система и има и антивирусна својства. Чагин јединствен спој биолошки активних супстанци подстиче правилно функционисање читавог организма. Зато се чага препоручује у свим ситуацијама појачане изложености стресу и нарушеног имунитета.

БОГАТО ПАКОВАЊЕ - УКРАСНА КУТИЈА РУСКЕ ЦАРСКЕ ЧАГЕ МОЖЕ СЕ ЧУВАТИ КАО ТРАЈНИ СУВЕНИР О ВЕЛИКОЈ БРАТСКОЈ И ЦАРСКОЈ РУСИЈИ

ПОВОДОМ СВЕТСКОГ ДАНА СТАРИХ АКЦИЈА 1+1 ГРАТИС

Инфо: +381(31)383 2034

tel. blagajne: +381 322 66 26, 3247 342 / www.atelje212.rs / e.mail: atelje212bilet@atelje212.rs

OKTOBAR

ATELJE 212

SCENA MIRA TRAILOVIĆ / 20:00

SCENA PETAR KRALJ / 20:30

01.10. ned	JESENJA SONATA – I. Bergman	01.10. ned / 20.00.	NEČIJI ANĐEO – B. Rončević; A. Antal
02.10. pon	LJUBAVNO PISMO – Z. Bačić; Z. Fazlagić	05.10. čet	OSEČAJ BRADE – K. Dragunska / pretpremijera
03.10. uto	MREŠĆENJE ŠARANA – A. Popović	06.10. pet	OSEČAJ BRADE – K. Dragunska / premijera
06.10. pet	LJUBAV, LJUBAV, LJUBAV – M. Bartlet	07.10. sub	OSEČAJ BRADE – K. Dragunska
07.10. sub	MOJA TI – O. Dimitrijević	08.10. ned	STRUJOSEK – A. Radivojević
08.10. ned	KAFA I CIGARETE – POZORIŠTE BEOGRADA – M. Knežević	09.10. pon	KONSTELACIJE – N. Pejn
10.10. uto	SLAVNA FLORENS – P. Kvilter	12.10. čet	LICE – A. Galin
12.10. čet	PIJANI – I. Viripaeov	13.10. pet	DAR – MAR – N. Labjut
13.10. pet	KAFA I CIGARETE – POZORIŠTE BEOGRADA – M. Knežević	14.10. sub	/12,00/ O, KAKAV DIVAN DAN <small>izložbeni projekat Vesne Pečanac</small>
14.10. sub	JESENJA SONATA – I. Bergman	15.10. ned	OSEČAJ BRADE – K. Dragunska
18.10. sre	MREŠĆENJE ŠARANA – A. Popović	16.10. pon	ČEKAONICA – B. Liješević; B. Dimitrijević
19.10. čet	EGZIBICIONISTA – O. J. Traven	18.10. sre	DETROIT – L. D'Amur
20.10. pet	LJUBAV, LJUBAV, LJUBAV – M. Bartlet	20.10. pet	POMORANDŽINA KORA – M. Pelević
21.10. sub	LJUBAVNO PISMO – Z. Bačić; Z. Fazlagić	21.10. sub	MAGIČNO POPODNE – V. Bauer
22.10. ned	MOJA TI – O. Dimitrijević	23.10. pon	STRUJOSEK – A. Radivojević
23.10. pon	SLAVNA FLORENS – P. Kvilter	24.10. uto	KONSTELACIJE – N. Pejn
24.10. uto	DECA RADOSTI – M. Marković	26.10. čet	LICE – A. Galin
26.10. čet	MOJA TI – O. Dimitrijević	27.10. pet	OSEČAJ BRADE – K. Dragunska
27.10. pet	AVGUST U OKRUGU OSEJDŽ – T. Lets	28.10. sub	POMORANDŽINA KORA – M. Pelević
29.10. ned	SVETI GEORGIJE UBIVA AŽDAHU – D. Kovačević	30.10. pon	MAGIČNO POPODNE – V. Bauer
30.10. pon	KAZIMIR I KAROLINA – E. fon Horvat	31.05. uto	DETROIT – L. D'Amur
31.10. uto	MREŠĆENJE ŠARANA – A. Popović		

Danas

РЕПЕРТОАР Октобар 2017.

Милана Ракића 38
011 2419 664, 2414 527
www.zvezdarateatar.rs

СЦЕНА ДАНИЛО БАТА СТОЈКОВИЋ	10.10. uto	19:30	ХИПНОЗА ЈЕДНЕ ЉУБАВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
	11.10. сре	19:30	ПАСИВНО ПУШЕЊЕ, Небојша РОМЧЕВИЋ
	12.10. чет	19:30	КЛАУСТРОФОБИЧНА КОМЕДИЈА Душан КОВАЧЕВИЋ
	18.10. сре	19:30	ХИПНОЗА ЈЕДНЕ ЉУБАВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
	19.10. чет	19:30	ХИПНОЗА ЈЕДНЕ ЉУБАВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
	20.10. пет	19:30	ПАСИВНО ПУШЕЊЕ, Небојша РОМЧЕВИЋ
	21.10. суб	19:30	КУМОВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
	22.10. нед	19:30	БАЈКА О ПОЗОРИШТУ, Владимир ЂУРЂЕВИЋ
	25.10. сре	19:30	САВРШЕН КРОЈ, Владимир ЂУРЂЕВИЋ
	28.10. суб	19:30	ВЕЧЕРА БУДАЛА, Франсис ВЕБЕР
	30.10. пон	19:30	ХИПНОЗА ЈЕДНЕ ЉУБАВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
31.10. uto	19:30	КЛАУСТРОФОБИЧНА КОМЕДИЈА Душан КОВАЧЕВИЋ	
НОВА СЦЕНА	08.10. нед	20:00	ВОЗ, Кормак МАКАРТИ 100. извођење!
	17.10. uto	20:00	ВОЗ, Кормак МАКАРТИ
	21.10. суб	20:00	ЧОРБА ОД КАНАРИНЦА, Милош РАДОВИЋ
	22.10. нед	20:00	ДОБРОДОШЛИ У СРБИЈУ, Драган ЈОВАНОВИЋ
	25.10. сре	19:00	ВОЗ, Кормак МАКАРТИ
	26.10. чет	20:00	ВОЗ, Кормак МАКАРТИ
	27.10. пет	20:00	ДОБРОДОШЛИ У СРБИЈУ, Драган ЈОВАНОВИЋ
	28.10. суб	20:00	ГЕНЕРАЛНА ПРОБА САМОУБИСТВА Душан КОВАЧЕВИЋ
	29.10. нед	20:00	ВОЈИНГ-ВОЈИНГ, Марк КАМОЛЕТИ
	31.10. uto	20:00	ГОЗБА, Филип ВУЈОШЕВИЋ

e-mail: blagajna@zvezdarateatar.rs Продаја улазница на благајни позоришта: радним данима: 9-20, суботом: 11-15 и два сата пре почетка представе, недељом: два сата пре почетка представе, и преко Клуба љубитеља позоришта, Eventim-а и Ticketline-а. Резервацију могуће извршити и слањем поруке путем Viber-а и Whatsapp-а на број телефона 066/60-54-200.

ONLINE ПРОДАЈА УЛАЗНИЦА!

www.zvezdarateatar.rs

@zvezdarateatar
fb.me/zvezdarateatar
@Zteatar

JUGOSLOVENSKO
DRAMSKO
POZORIŠTE

РЕПЕРТОАР ОКТОБАР 2017.

jdp.rs

Alen Lajtmen AJNŠTAJNOVI SNOVI

Režija: Slobodan Unkovski
PREMIJERA 15. OKTOBAR

Scena „Ljuba Tadić” Predstave počinju u 20.00

2.	TARTIF
4.	DON ŽUAN
6.	TAKO JE (AKO VAM SE TAKO ČINI)
8.	TAKO JE MORALO BITI
15.	AJNŠTAJNOVI SNOVI – premijera
16. (u 12.00)	PREDAVANJE: ALEN LAJTMEN AUTOR AJNŠTAJNOVIH SNOVA – FIZIČAR KAO ROMANOPIŠAC
18. i 20.	AJNŠTAJNOVI SNOVI
19.	HOTEL SLOBODAN PROMET
21. (u 21.00)	LP DUO: KVANTNA MUZIKA – AUDIOVIZUELNI KONCERT ZA DVA HIBRIDNA KLAVIRA
23.	VEĆE SA HERTOM MILER – LOGIKA 29. FEBRUARA
24. i 31.	SLUČAJNA SMRT JEDNOG ANARHISTE
25.	SUMNJIVO LICE
26.	POD ŽRVNJEM
27. i 28.*	HAMLET
29.*	SKAKAVCI
30.	ZA ŠTA BISTE DALI SVOJ ŽIVOT? East West Center Sarajevo (BiH), Pozorište Promena Novi Sad (Srbija)

JDP titluje predstave na engleski jezik (*)

Studio JDP Predstave počinju u 20.30

10. i 11.	MARKS U SOHOU (nezavisna produkcija)
19. i 27.	WHAT THE FUCK ARE WE DOING HERE? (nezavisna produkcija „Mikser House” predstava je na engleskom jeziku bez prevoda)

GOSTOVANJA

21.	TAKO JE (AKO VAM SE TAKO ČINI) 25. Međunarodni festival klasike „Vršačka pozorišna jesen”, Narodno pozorište „Sterija” Vršac
24.	TAKO JE (AKO VAM SE TAKO ČINI) Hrvatsko narodno kazalište (Zagreb, Hrvatska)

50% POPUSTA
na kupovinu ulaznica
na dan predstave

Vaš lični blagajnik
069 26 44 447
DOSTAVLJAMO VAM
ULAZNICE NA
ŽELJENU ADRESU

Radno vreme blagajne:
ponedeljak - subota
10h - 15h i od 17h do početka predstave
nedelja od 17h do početka predstave
Tel. 011 30 61 957 / 011 26 44 447
Kralja Milana 50

POZORIŠTE NA TERAZIJAMA

VELIKA SCENA

РЕПЕРТОАР ЗА ОКТОБАР 2017.

Sve predstave na Velikoj sceni počinju u 19.30 časova

Petak 06.10.	FANTOM IZ OPERE PRETPREMIJERA	Sreda 18.10.	GLAVO LUDA
Subota 07.10.	FANTOM IZ OPERE PREMIJERA	Četvrtak 19.10.	ŽENIDBA I UDADBA
Utorak 10.10.	FANTOM IZ OPERE PRVA REPRIZA	Subota 21.10.	FANTOM IZ OPERE
Četvrtak 12.10.	MISTER DOLAR	Nedelja 22.10.	FANTOM IZ OPERE
Petak 13.10.	GRK ZORBA	Sreda 25.10.	CIGANI LETE U NEBO
Subota 14.10.	MAMMA MIA!	Četvrtak 26.10.	ČIKAGO
Nedelja 15.10.	NEKI TO VOLE VRUĆE	Petak 27.10.	MAMMA MIA!
Utorak 17.10.	ZONA ZAMFIROVA	Sreda 01.11.	MISTER DOLAR
		Petak 03.11.	PRODUCENTI

GOSTOVANJA

Nedelja 29.10. Po motivima pripovetke “Makar Čudra” M. Gorkog:
CIGANI LETE U NEBO, mjuzikl u režiji Vladimira Lazića
- Gostovanje u Novom Sadu, Srpsko narodno pozorište

RADNO VREME BLAGAJNE: UTORAK - SUBOTA: OD 13 DO 19.30 ČASOVA, NEDELJA: OD 17 DO 19.30 ČASOVA
TELEFON BLAGAJNE: 3229-943, MARKETING I ORGANIZOVANE POSETE: 3245-316, 3302-622
BEOGRAD, TERAZIJE 29; WWW.POZORISTETERAZIJE.COM; FB: POZORISTE NA TERAZIJAMA;
TWITTER: TERAZIJETHEATRE; INSTAGRAM: POZORISTETERAZIJE

Ljubinka Buba Đurđević, restauratorka, laureatkinja ovogodišnje nagrade „Zlatno doba“, govori za Danas o restauraciji, svom životu i radu u Americi

Bred Pitu restaurirala skulpture, Sidni Kraford antikvitete po kući

Mnogima je Amerika san, a ona ga je živela. Kada je 1995. godine sa 47 godina života i 20 godina rada u Narodnom muzeju kao restauratorka, napustila Beograd i krenula na ovaj kontinent, Ljubinka Buba Đurđević, magistarka primenjene umetnosti, nije ni slutila da će raditi za holivudske zvezde i američke bogataše. Nije uvek bilo lako. Naročito što je u to vreme kako kaže bilo mnogo ruskih restauratora koji su se nudili kao najbolji.

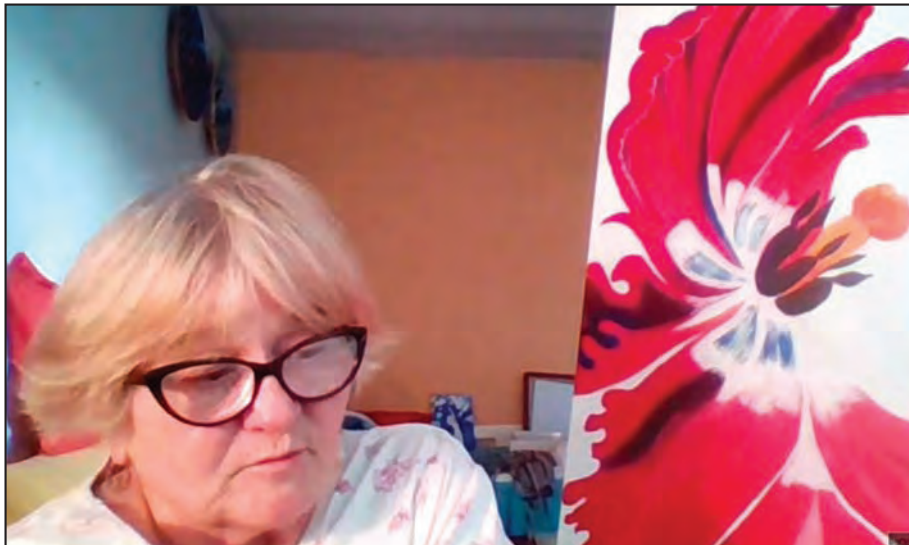
- Imala sam sestru koja mi je pomogla u početku. Ali ona je živela oko 60 km od Los Angelesa. Prvi posao sam dobila kod galeriste Bena Sasuna na Beverli Hillsu. Nije bilo lako meni kao ženi da uspem usred muških snažnih kolega. Ali tamo te ne štede. Restauracija polirane mermernih ploče koja je okrnjena ili izgubljena je vrlo zahtevna. Ustajala sam u 5 ujutru i radila restauraciju u studiju, išla oko 10 sati u galeriju „Arte“ gde sam bila zaposlena. Popodne sam jurila u druge galerije da procenim i uradim druge restauracije. Za velike projekte sa uzimala neplaćene dane. Nakon sedam godina sam dobila Grin kartu i tada sam se osamostalila.

Napravila sam svoj biznis ali ništa nije bilo lakše“, priča Ljubinka za Danas.

Magistrirala je na restauraciji porcelana, a 1984. godine bila je u Paul Getty muzeju na usavršavanju restauracije grčke tera sigilate. Voli, kako kaže, vidljivu restauraciju.

- Restauracija je oživljavanje uništenih antikviteta. Pitanje je koliko treba „uništiti“ original da bi se on oživeo. To znači da li treba antikvitet popraviti toliko da se takva popravka uopšte ne primećuje? Etika kaže da to nije OK. Estetika traži savršenstvo u izgledu. Ja volim vidljivu restauraciju. Pod ultravioletnom lampom i rendgenskim snimanjem sve restauracije se vide. Ali kolekcionari porcelana traže savršenu restauraciju. Nikakvi lepovi nisu veći i zato je poželjno restaurirati vidljivim zakačkama koje imaju svoju draž na starini. Međutim, u savremenom i bogatom svetu traži se nemoguće“, govori Buba i priseća se slučaja kada se od nje tražilo da restaurira pozlaćene trosele iz rokoko stila, kome nije bilo pomoći.

Radila je mnoge restauracije za kompaniju Michail Smith - mladog arhitektu unutrašnjeg enterijera, koji je namestao kuće bogataša, poput

Klintonu, Sidni Kraford i mnogih drugih.

- Kupovao je antikvitete na aukcijama Christies's i Sotheby's i kreirao enterijer za svoje klijente. Svaki komad sa aukcije je tražio male ili veće doterivanje. Tako sam išla nekoliko dana u novu kuću Sindi Kraford u Malibu, da doteram oštećene stvari. Ona je veoma prirodna i komunikativna. Igrala se tada sa malom svojom decom, dok sam pored njih radila, navodi Buba.

Imala je priliku da se susretne i sa Bred Pitom koji je saradivao sa njenim šefom Valdom, galeristom sa Beverli Hillsa.

- Bred je kupio mermernu skulpturu od njega. Trebalo je hitno restaurirati oštećenje na skulpturi i Brad je hteo da vidi kako ja to radim. On je bio veoma lepršavo šarmantan, priseća se naša sagovornica.

Radeci u galeriji „Arte“, u kojoj je bila zaposlena sreća je i Majkla Đeksona.

- Jednoga dana došao je Majkl Đekson, u pratnji snažnog telohranitelja i klinca od oko 12 god. Nosio je belu masku na licu. Bio je čest kupac antikviteta u toj galeriji, dodaje ona.

Priseća se i interesantne anegdote iz južne Kalifornije,

gde je u kući bogataša koji se obogatio na pronalasku satelitskog elementa za mobilne telefone.

- Kuća je kopija staro rimske arhitekture, isto kao stari Paul Getty muzej, gde sam i sama bila na usavršavanju. Mlada supruga tog vlasnika je tražila da se patiniraju stubovi i kamin i stepenište u kaminu sobi. Sve je moralo da izgleda staro. Kamin koji nikada nije bio korišćen morala sam da izgaravim. Povala sam sina od 17 godina da mi pomogne i lepo smo „isprijali“ novu kuću“, navodi Buba.

Nostalgija za Srbijom je ka-

že vukla, ali nije shvatala „da ni ovde nije kao što je nekada bilo“.

Danas ima svoj veliki atelje i nekoliko keramičkih peći. Pre pet godina imala je dve izložbe mozaika panoa, skulptura, mozaik stočića. Aktivna je i kao član Dnevnog boravka za starije „Stari grad 2“. Ovih dana u Skupštini grada Beograda uručena joj je i nagrada „Zlatno doba“, koja se dodeljuje za životno delo istaknutim stvaralocima čiji su rad i život na korist ljudima uz poseban kvalitet, a to je odanost plemenitim ljudskim težnjama potvrđena kroz delo.

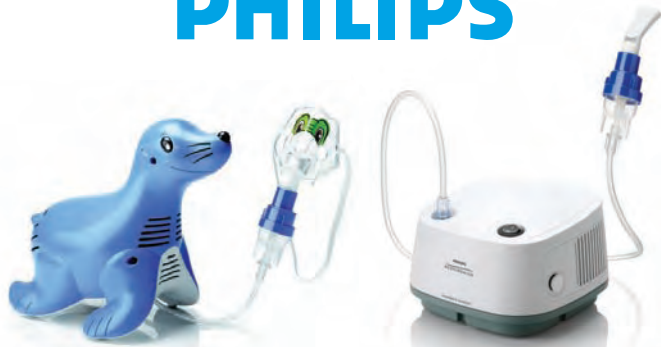
- Ovo je velika nagrada ne samo za mene nego inače. Mi stariji, a ja sebe još uvek ne smatram starijom, smo vrlo energični i imamo ideja i stvaraloci smo i dalje. Ovo nije kraj, ovo nije za doviđenja, već za početak. Stalno imam nove početke. Celog života sam imala i sada ponovo imam nove početke - rekla je Buba nakon što joj je gradonačelnik uručio nagradu.

Otkriva nam da radi restauraciju srednjovekovnog stakla za Narodni muzej, za sledeću godinu priprema izložbu slika „Kosmički cvet“, a ima i dogovore da radi sa školskom decom u Grockoj.

R. Marković

JESENJA AKCIJA JE VEĆ POČELA! POTRAŽITE U APOTEKAMA

PHILIPS

**INHALATORI
ZA DECU I ODRASLE**

Za kućnu i profesionalnu upotrebu
Garancija 3 god

MEDISANA® Germany

**MERAČI KRVNOG PRITISKA ♦ TOPLOMERI ♦
ELEKTRIČNI JASTUCI I PODLOGE ZA SPAVANJE**

Proizvođač Medisana Nemačka
Garancija 3 god

Distributer za Srbiju: VANA d.o.o. Beograd, Stevana Brakusa 6, tel 011 7544 533, office@vana.co.rs www.vana.co.rs

SPECIJALNO IZDANJE POVODOM I. OKTOBRA
MEĐUNARODNOG DANA STARIJIH

Urednik - Radmila Marković ■ Marketing - Vesna Lačarak ■ Lektura - Marjana Stevanović ■ Novinari - Aleksandar Milošević, Milica Radenković, Mirjana N. Stevanović, Ljiljana Bukvić ■ Priprema - Slobodan Sremčević

Danas

МЕЊАЧНИЦАEXCHANGE
OFFICE

МЕЊАЧКЕ УСЛУГЕ ПОШТЕ СРБИЈЕ

ДОСТУПНО, ПОУЗДАНО, НА ПРАВОМ МЕСТУ

У 500 пошта широм Србије.
По курсу Поште Србије, без провизије.

Мењајте новац, не мењајте место

0700 100 300 • www.posta.rs